

BS/163/2012

**PREFERENCJE PARTYJNE
W GRUDNIU**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
11 stycznia 2012 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Gdyby wybory parlamentarne odbywały się w grudniu¹, udział w nich wzięłoby – według własnych deklaracji – 56% ankietowanych, o 3 punkty procentowe mniej niż w listopadzie. Po trzech miesiącach utrzymywania się zainteresowania partycypacją wyborczą na dość wysokim poziomie, obecnie nieco mniej osób deklaruje, że z pewnością wzięłoby udział w wyborach, gdyby odbywały się już teraz. Wzrósł natomiast odsetek tych, którzy nad udziałem w ewentualnym głosowaniu się zastanawiają. W porównaniu z ubiegłym miesiącem praktycznie nie zmieniła się natomiast liczba tych, którzy z góry odrzucają możliwość pójścia na wybory.

Tabela 1

Deklaracje uczestnictwa w potencjalnych wyborach parlamentarnych	Wskazania respondentów według terminów badań									
	III 2012	IV 2012	V 2012	VI 2012	VII 2012	VIII 2012	IX 2012	X 2012	XI 2012	XII 2012
	w procentach									
Na pewno wziął(ę)lbym w nich udział	55	56	57	60	58	56	59	59	59	56
Nie wiem, czy wziął(ę)lbym w nich udział	17	17	14	15	14	16	15	17	17	21
Na pewno nie wziął(ę)lbym w nich udziału	28	27	29	25	28	29	26	24	24	23

W grudniu chęć głosowania na PO wyraziła prawie jedna trzecia zdeklarowanych uczestników wyborów (32%), o 2 punkty procentowe mniej niż w listopadzie. PiS zyskał w tym miesiącu przychylność jednej piątej potencjalnych uczestników głosowania (20%), o 2 punkty więcej niż miesiąc temu. Niewielkie zmiany poparcia obserwujemy także wśród pozostałych ugrupowań zasiadających w parlamencie. Po 8% głosów zyskały w tym miesiącu PSL (wzrost o 1 punkt) i SLD (spadek o 1 punkt). Powyżej wyborczego progu sytuują się w grudniu także notowania Ruchu Palikota (5%, wzrost o 1 punkt). Pozostałe ugrupowania nie zdołałyby wprowadzić swoich przedstawicieli do parlamentu. Wśród ugrupowań pozaparlamentarnych 2% głosów zdobyła w tym miesiącu Nowa Prawica, swoich zwolenników znalazły także Solidarna Polska oraz PjN (po 1% głosów).

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (271) przeprowadzono w dniach 30 listopada – 6 grudnia 2012 roku na liczącej 1135 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Jedna piąta ankietowanych, którzy chcieliby wziąć udział w wyborach, nie wie, jak by w nich głosowała (20%). W porównaniu z październikiem liczba niezdecydowanych wyborców minimalnie się obniżyła (o 1 punkt procentowy).

Tabela 2

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu, to na kandydata której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach*									
	III 2012	IV 2012	V 2012	VI 2012	VII 2012	VIII 2012	IX 2012	X 2012	XI 2012	XII 2012
	w procentach									
Platforma Obywatelska RP	29	29	27	32	32	36	31	28	34	32
Prawo i Sprawiedliwość	23	22	21	20	25	22	23	24	18	20
Polskie Stronictwo Ludowe	8	5	7	6	4	6	5	5	7	8
Sojusz Lewicy Demokratycznej	8	9	12	9	9	8	8	8	9	8
Ruch Palikota	8	6	7	3	5	5	4	4	4	5
Nowa Prawica Janusza Korwin-Mikkego	2	3	2	1	1	2	1	1	2	2
Solidarna Polska Zbigniewa Ziobro	3	4	3	3	3	2	3	3	3	1
Polska Jest Najważniejsza	0	1	1	1	2	1	2	0	1	1
Polska Partia Pracy	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0
Prawica Rzeczypospolitej	1	0	0	0	0	1	0	0	1	0
Inne	1	1	2	1	1	1	1	2	1	2
Trudno powiedzieć	17	21	18	22	18	16	21	24	21	20
N=	548	554	569	603	553	564	569	584	555	624

* Podstawą procentowania są wszyscy ci, którzy deklarują, że na pewno wezmą udział w wyborach

Po listopadowym silnym wahnięciu w układzie sił między dwoma najbardziej liczącymi się ugrupowaniami – wyraźnym spadku notowań PiS i wzroście liczby zwolenników PO – w grudniu obserwujemy niewielką korektę tej zmiany. Poparcie dla PO obniżyło się, ale nadal jest wyższe niż przed „sprawą trotylu”. Zyskał PiS, jednak nie w tym stopniu, by powrócić do dobrych notowań z października. Zmiany wielkości elektoratów pozostałych ugrupowań są niewielkie. Jedna piąta badanych, a więc tyle, ile wynosi poparcie dla wicelidera naszego rankingu, nie wie, kogo w obecnej sytuacji poparłoby w hipotetycznych wyborach.

Opracował
Krzysztof PANKOWSKI

A N E K S

Tabela 1

		Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział?			Liczba osób
		Na pewno wziął(ę)by w nich udział	Nie wiem, czy wziął(ę)by w nich udział	Na pewno nie wziął(ę)by w nich udziału	
		%	%	%	
Ogółem		56	21	23	1130
Płeć	Mężczyźni	57	18	24	536
	Kobiety	55	23	22	594
Wiek	18-24 lata	48	33	19	146
	25-34	50	27	23	238
	35-44	54	19	26	178
	45-54	60	20	20	193
	55-64	59	15	26	193
	65 lat i więcej	64	11	24	182
Miejsce zamieszkania	Wieś	54	20	26	430
	Miasto do 20 tys.	49	28	23	177
	20-100 tys.	61	19	20	212
	101-500 tys.	59	25	17	184
	501 tys. i więcej mieszk.	62	12	27	127
Wykształcenie	Podstawowe	51	19	31	219
	Zasadnicze zawodowe	52	22	26	295
	Średnie	56	22	22	398
	Wyższe	67	20	14	219
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	61	26	13	95
	Średni personel, technicy	62	18	20	44
	Pracownicy adm.-biurowi	62	31	7	62
	Pracownicy usług	31	29	39	61
	Robotnicy wykwalifikowani	50	23	28	135
	Robotnicy niewykwalifik.	48	30	22	38
	Rolnicy	62	19	19	93
	Pracujący na własny rach.	73	9	18	50
Bierni zawodowo	Renciści	43	15	41	77
	Emeryci	64	13	24	222
	Uczniowie i studenci	57	26	17	74
	Bezrobotni	54	23	23	97
	Gospodynie domowe i inni	52	23	25	85
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	58	27	15	143
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	52	32	16	91
	sekt. pryw. poza rolnict.	53	21	26	236
	prywatnym gosp. rolnym	60	20	20	87
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	48	19	32	145
	501-750	54	25	21	132
	751-1000	52	20	28	194
	1001-1500	64	17	19	187
	Powyżej 1500 zł	67	19	14	170
Ocena własnych war. mater.	Złe	52	17	32	157
	Średnie	54	21	25	539
	Dobre	61	21	18	434
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	68	12	20	46
	Raz w tygodniu	63	19	18	514
	1-2 razy w miesiącu	50	24	26	177
	Kilka razy w roku	52	22	26	281
	W ogóle nie uczestniczy	41	23	36	112
Poglądy polityczne	Lewica	63	19	19	177
	Centrum	54	21	24	360
	Prawica	70	17	13	339
	Trudno powiedzieć	36	26	38	254

Tabela 2

		Na kandydata której partii lub ugrupowania głosowa(a)by Pan(i) w tych wyborach?						
		Nowa Prawica Janusza Korwin-Mikkego	Platforma Obywatelska RP (PO RP)	Polska Jest Najważniejsza (PJN)	Polska Partia Pracy – Sierpień 80 (PPP)	Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL)	Prawica Rzeczypospolitej (PR)	Prawo i Sprawiedliwość (PiS)
		%	%	%	%	%	%	%
Ogółem		2	32	1	0	8	0	20
Płeć	Mężczyźni	2	31	1	0	9	1	19
	Kobiety	1	33	1	1	7		20
Wiek	18-24 lata	4	25	2		2	1	23
	25-34	3	27			14		16
	35-44		33	2		10	1	16
	45-54	2	33	3	1	7	1	21
	55-64		30		2	6		22
	65 lat i więcej	1	40			7		21
Miejsce zamieszkania	Wieś	1	21	1	1	19	1	18
	Miasto do 20 tys.		29	4	1	2		23
	20-100 tys.	2	40			2	1	18
	101-500 tys.	2	40	1		2		17
	501 tys. i więcej mieszk.	4	42		1	1		25
Wykształcenie	Podstawowe	2	24			7		21
	Zasadnicze zawodowe	1	26	2	2	11	1	22
	Średnie	1	34	1		7	1	18
	Wyższe	3	39	1		8	1	19
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	2	45			6		18
	Średni personel, technicy	5	19					18
	Pracownicy adm.-biurowi		27			3		17
	Pracownicy usług		32			12		23
	Robotnicy wykwalifikowani		35	3		10	2	14
	Robotnicy niewykwalifik.	7	29			12		21
	Rolnicy		9	2		26		21
Pracujący na własny rach.	7	42			12	3	10	
Bierni zawodowo	Renciści		21		4	6		31
	Emeryci		39			6		22
	Uczniowie i studenci	7	23			2		24
	Bezrobotni		25	6	2	8	2	21
	Gospodynie domowe i inni	2	45	2	2	1		13
Pracuje w:	inst. państw., publicznej		33			6	1	16
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	6	30	4		5		10
	sekt. pryw. poza rolnict.	3	39			9	1	18
	prywatnym gosp. rolnym		4		2	28		23
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	1	23	2	3	7		15
	501-750		31	1		9	3	31
	751-1000	2	21	2	1	12	1	17
	1001-1500		38			5		25
	Powyżej 1500 zł	2	52			1		15
Ocena własnych war. mater.	Złe	1	14	4		5	1	23
	Średnie	2	27	1	1	8	1	22
	Dobre	2	43			9		16
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu		14					50
	Raz w tygodniu	2	28	1	1	11	1	23
	1-2 razy w miesiącu	2	33			8	1	18
	Kilka razy w roku		43	2		4		11
	W ogóle nie uczestniczy	2	34			4		7
Poglądy polityczne	Lewica	1	28			7		5
	Centrum	1	39	2		10		10
	Prawica	2	30	1	1	7	1	36
	Trudno powiedzieć	2	26	1		8		15

Tabela 2 cd.

		Na kandydata której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?					Liczba osób
		Ruch Palikota (RP)	Sojusz Lewicy Demokratycznej (SLD)	Solidarna Polska Zbigniewa Ziobro	Inna	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		5	8	1	2	20	624
Płeć	Mężczyźni	7	8	2	3	17	302
	Kobiety	4	8	1	2	22	322
Wiek	18-24 lata	9	3		1	28	68
	25-34	14	9		1	16	119
	35-44	7	4		5	22	95
	45-54	2	7	3		19	114
	55-64	1	14	2	6	18	113
	65 lat i więcej	1	8	3	2	19	115
Miejsce zamieszkania	Wieś	4	8	1	1	25	230
	Miasto do 20 tys.	7	13	1	4	15	86
	20-100 tys.	6	4	2	5	21	124
	101-500 tys.	8	10	2	1	17	105
	501 tys. i więcej mieszk.	4	7	1	4	11	78
Wykształcenie	Podstawowe	2	9	1	2	32	108
	Zasadnicze zawodowe	3	5	2	2	25	151
	Średnie	9	11	1	2	14	219
	Wyższe	6	6	1	3	14	146
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	4	7		2	14	58
	Średni personel, technicy	17	21	3		17	27
	Pracownicy adm.-biurowi	9	10	6		28	37
	Pracownicy usług		5			29	19
	Robotnicy wykwalifikowani	4	5		6	21	66
	Robotnicy niewykwalifik.		13			17	18
	Rolnicy	9	7	1		26	57
	Pracujący na własny rach.	13	3		5	6	35
Bierni zawodowo	Renciści	2	10	7	3	16	32
	Emeryci		10	2	3	18	140
	Uczniowie i studenci	7	5		2	29	42
	Bezrobotni	11	2			23	49
	Gospodynie domowe i inni	5	10		6	14	44
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	5	13	3	2	22	83
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	7	6	2		31	46
	sekt. pryw. poza rolnict.	6	6		3	14	123
	prywatnym gosp. rolnym	15	6	1		21	52
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	8	8	1	2	31	70
	501-750		4	1		20	71
	751-1000	6	9	2	1	26	101
	1001-1500	4	10	2	3	13	119
	Powyżej 1500 zł	6	9	2	6	7	114
Ocena własnych war. mater.	Złe	7	8	3	5	28	80
	Średnie	6	9	1	2	20	285
	Dobre	4	7	1	2	16	258
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu		3	9	3	21	31
	Raz w tygodniu	2	5	1	1	23	316
	1-2 razy w miesiącu	3	12			24	85
	Kilka razy w roku	9	12	1	4	14	146
	W ogóle nie uczestniczy	22	14	2	7	8	45
Poglądy polityczne	Lewica	11	33		2	12	111
	Centrum	7	5	0	4	21	195
	Prawica	1	1	3	0	15	232
	Trudno powiedzieć	6			5	38	85